

litanaskolen tager for Underviisningen, nemlig 66 Rd., ækivalerer en Sum af 4,686 Rd. Desuden giver den 12 Disciple Underviisning for modereret Betaling; hvor stor Moderationen er, kan ikke sees af Programmerne, men det vil i alt Fald være en ringe Sum om Aaret. Spørges der nu, hvad der kunde udrettes for disse 13,571 Rd., hvis man valgte den Fremgangsmaade, som Fleertallet af Udvalget har foreslaaet, nemlig at nedlægge Skolen og saaløbe Pengene blive anvendte i det samme Døgn, vil man see, at naar man betalte 66 Rd., den højeste Sum, som i nogen Skole tages for en Discipel, saa vilde man for disse 13,571 Rd. kunne faae til 205 Disciple fri Underviisning af selvsamme Slags som den, de 71 faae, og altsaa udelukker man ved den Fremgangsmaade, man nu følger, et Antal af 134 Trængende fra at faae denne fri Underviisning. Men Antallet bliver endnu større; thi da de forskjellige Skolebestyrere i Kjøbenhavn, saavel for de lærde Skoler som for Realskolerne, modtage Disciple for 58 Rd. gennemsnitlig, vil det ikke alene blive 205, men 233 Disciple, som man vil kunne skaffe fri Underviisning for den samme Pengesum, der maa tilskydes til Metropolitanaskolen; det vil altsaa blive 162 Disciple flere end de 71, som Metropolitanaskolen giver fri Underviisning. Det vil være saa indlysende, som Noget kan være, at Pengene ligesom efter denne statistiske Beregning anvendes paa en uheldig Maade, at man giver 104 Rd. for det, som man kunde faae for 58 Rd., og ovenikjøbet lider Tab i andre Maader. Der opstaaer altsaa det Spørgsmaal: Hvad vindes der paa den anden Side ved at opretholde Metropolitanaskolen? Og er det, der vindes, af den Betydning, at det kan veie op imod at udelukke 162 trængende Disciple i Kjøbenhavn fra at faae den samme Underviisning, som Metropolitanaskolen giver? Der er blevet anført forskjellige Ting i saa Henseende, men efter Udvalgets, idetmindste Majoritetens Formening, er der Intet af det, som er fremsført, der har nogen syndelig Betydning. Man har ikke paa nogen Maade turdet paastaae, at Metropolitanaskolen er eller har været eller kan blive en Mønsterskole; man har derimod opstillet et fremmed

Ord og sagt, at den skulde være en Normal-skole. Hvis det, der i saa Henseende er anført, skulde blive gjentaget, hvad jeg vil afvente, skal jeg nærmere imødegaae det. Det vil være klart, at en saadan Anvendelse af en endogsaa meget betydelig Sum kun kunde finde sin Retfærdiggjørelse, hvis en Normal-skole overhovedet var nødvendig, men det trøster jeg mig til at sige, at den slet ikke er, heller ikke har Noget paastaet det, og selv de, der gaae videst, sige kun, at den virker gavnligt. Det vilde ogsaa være høist besynderligt, at Staten skulde behøve en Normal-skole for den saakaldte latinske eller humanistiske Underviisning og ikke for den realistiske, der er ligesaa vigtig for Staten, og med Hensyn til hvilken der aldrig er opslaaet nogen Forbring i denne Retning. Denne sidste Underviisning maa i under alle Omstændigheder samle ganske anderledes, da den er saa ny og ikke i den Grad kan være sig sit Maal og sine Midler bevidst som den lærde Underviisning, der har fundet Sted siden Videnskabernes Gjenfødselse og bestandig senere har arbejdet sig fremad, saa hvis Staten skulde behøve en Normal-skole for den latinske og humanistiske Underviisning, skulde man troe, at den i langt højere Grad behøvede en Normal-skole for Realunderviisningen, men dette har endnu Ingen seldet paa at fordrø. Det er blevet anført, at Metropolitanaskolen skulde stiftes Gavn derved, at ubemidlede Folks Børn der fik Underviisning enten frit eller imod en modereret Betaling, hvad de ikke saa let kunne faae hos de private Skolebestyrere, der ere nødte til at see mere paa det Pædagogiske. Her maa jeg tillade mig at henvise det ærede Thing til den Fremstilling, der er givet af Udvalget i den Betænkning, jeg før omtalte. Man vil deraf see, at det er meget rigtigt, at der findes nogle Exempler paa, at virkelig Trængende faae fri Underviisning der, men det er vist, at de ere enkeltstaaende, hvorimod det i en meget betydelig Grad er Embedsstandens Børn, der undervises der. Af hundrede Disciple vare saaledes for 18 Aar siden 82 Sønner af Embedsmænd og altsaa kun 18 Sønner af Ikke-Embedsmænd; og i dette Tal er endda ikke regnet kommunale Embedsmænd eller Bestillingsmænd med, men kun dem, der have kongelig Bestilling. Hvor-